

Tuomo Tikkanen

Kelan kuntoutuspsykoterapiat – jatkuvat ja kehittyvät vai lakkautetaan?

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta valmistellaan erillisenä asiana parlamentaaraisessa työryhmässä muun muassa terveydenhuollon ja kuntoutuksen monikavaraohituksen tulevaisuus. Kelan vaativa kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapiat kuuluvat tähän kokonaisuuteen, koska niiden rahoitus on järjestetty sairausvakuutuslain perusteella.

Parlamentaarinen työryhmä, johon on nimetty kansanedustajia kaikista eduskuntaryhmistä, on perustettu 15.9.2021. Sen toimikausi on 15.9.–15.11.2021. Sen tehtävänä on tehdä tarpeelliseksi katsomiaan ehdotuksia asiaan liittyen. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2021.)

Sosiaali- ja terveysministeriö oli 12.11.2020 asettanut eri vaihtoehtoja pohjustavat valmisteluryhmät, joiden toimikausi oli ajalla 15.11.2020–31.5.2021.

Valmisteluryhmät ovat laatineet virkatyönä toimeksiantojensa pohjalta selvityksen asiasta. Ne eivät ole esittäneet ratkaisuehdotuksia, vaan ovat tehneet pohjavalmistelua 14.9.2021 asetetun parlamentaarisen työryhmän tueksi.

Valmisteluryhmien virkamiesselvitys valmistui kesäkuussa 2021, ja asiantuntijatahoja pyydettiin antamaan siitä lausuntoja 31.8.2021 mennessä. Ruotsinkielisille lausunnoille annettiin aikaa 12.10.2021 asti. Tämän jälkeen lausunnoista on laadittu yhteenveto.

Selvitystyön vaihtoehdot Kelan kuntoutuksen osalta

Valmisteluryhmien asettamispäätöksessä niille annettiin Kelan kuntoutuksen osalta tehtäväksi selvittää seuraavien vaihtoehtojen vaikutukset:

- 1) Nykytila, jossa Kela järjestää vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen ja korvaa kuntoutuspsykoterapian, säilyy ennallaan.
- 2) Vaativa lääkinnällinen kuntoutus ja/tai kuntoutuspsykoterapia säilyy Kelassa siten, että rahoitusvastuu siirtyisi hyvinvointialueille, joka päättäisi vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen palveluvalikosta, kriteereistä ja kehittämisestä. Päätöksenteko palveluista säilyisi Kelalla.
- 3) Vaativa lääkinnällinen kuntoutus ja/tai kuntoutuspsykoterapia siirtyisivät kokonaisuudessaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle.

Kelan kuntoutuslain perusteella tuetut psykoterapiat 2020: Psykoterapiaa sai 60 305 henkilöä – kustannukset 112,9 miljoonaa euroa

Kelan tukeman psykoterapian saajia vuonna 2020 oli yhteensä 60 305 henkilöä. Vuosikulut olivat 112,9 miljoonaa euroa.

Kelan kuntoutuslain 11a §:n mukaisen opiskelu- ja työkyvyn kuntoutuspsykoterapian yksilökohtaiset kustannukset ovat noin 1740 euroa vuodessa. Valtion osuus tästä oli 67 prosenttia eli 1165 euroa. 33 prosenttia maksettiin sairausvakuutuslain perusteella vakuutettujen eli yrittäjien ja tulonsaajien sosiaaliturvamaksuista.

Kelan kuntoutuslain 9 §:n mukaisen vaativan kuntoutuksen psykoterapian yksilökohtaiset kustannukset olivat korkeampia, koska Kela maksaa nämä kuntoutuspalvelut kokonaan. Keskihinta oli 3892 euroa vuodessa. Valtion osuus tästä oli 67 prosenttia eli 2607 euroa.

Jos lasketaan yhteen sekä 9 §:n että 11a §:n mukaisten psykoterapioiden vuosikulut henkeä kohti, ne olivat keskimäärin 1872 euroa. Valtion osuus tästä oli 67 prosenttia eli 1255 euroa. (Kela 2021a; 2021b.)

Kelan tukemat tai järjestämät kuntoutuspsykoterapiat jakoutuivat seuraavasti sen mukaan, oliko ne järjestetty Kelan kuntoutuslain 9 §:n tai 11a §:n perusteella:

Kelan kaikkien kuntoutuspalvelujen saajat ja kustannukset vuonna 2020

Kokonaisuuden hahmottamisen vuoksi on syytä tiedostaa, että valtaosa Kelan kuntoutukselta on muuta lakisääteistä kuntoutusta kuin psykoterapiaa. Kelan kaikkien kuntoutuspalvelujen piirissä oli 141 128 henkilöä. Vuosikustannukset olivat 370,9 miljoonaa euroa.

Kelan kuntoutuspsykoterapioiden saajat olivat kaikista Kelan kuntoutuksen saajista 42,7 prosenttia. Kuntoutuspsykoterapian kustannukset

olivat kaikista Kelan kuntoutukselta 30,4 prosenttia.

Kelan kuntoutus ei koske vain aikuisia ja aikuisten opiskelu- ja työkykyä, vaan on varsin moninaista. Alle 20-vuotiaat lapset ja nuoret muodostivat 23,5 prosenttia Kelan kuntoutuksen saajista ja heidän kuntoutuksensa kustannukset 35,7 prosenttia kuntoutuksen kokonaiskustannuksista.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön (STM:n) virkamiesselvityksen johtopäätöksiä

STM:n kesäkuussa 2021 valmistunut virkamiesselvitys sisälsi osin ristiriitaisia, mutta osin varsin osuvia arvioita eri vaihtoehdoista.

Vaihtoehdosta 1 (Kelan vaativa kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapiat säilyvät Kelan järjestämisvastuulla) todettiin muun muassa seuraavaa:

”Kelan vaativa lääkinällinen kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapia on turvattu perustuslain 21 §:n mukaisina yksilöllisinä subjektiivisina oikeuksina. Perustuslain 22 § rajoittaa julkisen vallan mahdollisuuksia heikentää kansalaisen oikeusturvan tasoa.”

”Nykytilassa toteutuva toimijoiden moninaisuus voi turvata saatavilla olevien palveluiden monipuolisuutta asiakkaan hyödyksi, kun vastuuta palveluvalikosta ei ole keskitetty yhdelle taholle.”

”Nykykäytännön vahvuuksia olisivat Kelan järjestämisen korvausvastuulla olevan kuntoutuksen osalta valtakunnallisesti yhtenäiset palveluvalikko ja -kuvaukset sekä valtakunnallisesti keskitetyt hankinnat. Rahoitus olisi ns. korvamerkittyjä kuntoutukselle.”

”Kyselyssä hyvinvointialueille 2021 vastauksista ilmeni, että hyvinvointialueet kokivat Kelalla olevan merkittävää tutkimustoimintaa ja hyvät laadun varmistamisen menetelmät.”

”Psykoterapian osalta vastauksissa tuotiin esille, että Kelalla on merkittävä kansallinen koordinaatiotehtävä.”

Taulukko 1. Kelan kuntoutuslain 11a §:n mukaisen opiskelu- ja työkyvyn kuntoutuspsykoterapian saajat ja kustannukset 2020

Koko maa				
Aika	Kuntoutuksen lakiperuste	Laki ja toimenpide	Saajat	Kuntoutuspalvelukustannukset euroa
2020	Kuntoutuspsykoterapia	Yhteensä	56 682	98 825 695
		- Aikuisten psykoterapia	42 746	73 928 072
		- Nuorten psykoterapia	14 011	24 896 505
		- Kehittämistoiminta	1	1 117

Taulukko 2. Kelan kuntoutuslain 9 §:n (vaativa kuntoutus) mukaisen psykoterapian saajat ja kustannukset 2020

Koko maa				
Aika	Kuntoutuksen lakiperuste	Laki ja toimenpide	Saajat	Kuntoutuspalvelukustannukset euroa
2020	Vaativa lääkinällinen kuntoutus	- Psykoterapia	3 623	14 100 316

Taulukko 3. Alle 16-vuotiaitten lasten ja nuorten osuus Kelan kuntoutuslain 9 §:n (vaativa kuntoutus) mukaisesta kuntoutuspsykoterapiasta vuonna 2020

Aika	Kuntoutuksen lakiperuste	Laki ja toimenpide	Saajat	Kuntoutuspalvelukustannukset euroa
2020	Vaativa lääkinällinen kuntoutus	- Psykoterapia	1 090	4 467 477

Taulukko 4. Kelan kuntoutuslain 11a §:n mukaisen opiskelu- ja työkyvyn kuntoutuspsykoterapian saajien määrän kehitys vuosina 2015–2020 (100 hengen tarkkuudella):

2015	27 300 henkeä	kasvu 29 300 eli 107 % vuoteen 2020
2016	31 400 henkeä	kasvu 25 200 eli 80 % vuoteen 2020
2017	36 600 henkeä	kasvu 20 000 eli 54 % vuoteen 2020
2018	44 000 henkeä	kasvu 12 600 eli 29 % vuoteen 2020
2019	50 400 henkeä	kasvu 6 200 eli 12 % vuoteen 2020
2020	56 700 henkeä	Kasvanee edelleen.

”On huomioitava, että nykytila ei ole stabiili vaan myös nykytilaista järjestelmää ja kuntoutuksen tietopohjaa voidaan kehittää yhteistyössä.”

”Tässä vaihtoehdossa voitaisiinkin kehittää hyvinvointialueiden ja Kelan yhteistyötä esimerkiksi Kelassa kehitteillä olevan suorapäätösmallin käyttöönotolla. Suorapäätös tarkoittaa, että asiakas saa kuntoutuspäätöksen heti terveydenhuollon vastaanotolla, ilman erillistä hakemusta tai lääkärin lausuntoa. Henkilö saa Kelan järjestelmästä virallisen päätöksen myöhemmin. Tässä mallissa päätöksenteko nopeutuu ja helpottuu. Myös Kelan kehittämää rekisteröintimenettelyä voitaisiin ottaa käyttöön laajemmin.”

”Kyselyssä hyvinvointialueille 2021 vastauksissa nousi nykytilan säilyttämisen osalta esille myönteisinä huomioina korvamerkitty rahoitus ja valtakunnallisen toiminnan takaama yhtenäisyys.”

Vaihtoehdosta 2 (Kelan kuntoutus säily Kelan järjestämävastuulla, mutta rahoitusvastuu siirtyisi hyvinvointialueille) todettiin muun muassa seuraavaa:

”Kevään 2021 kyselytutkimuksen perusteella hyvinvointialueen valmisteluorganisaatiossa rahoituksen osittaisen siirron nähtiin lisäävän ajatusta yhteisestä kokonaisresurssista.”

”Toisaalta todennäköisesti pelkästään rahoitusmallin muuttamisen ei katsottu uudistavan toimintamalleja. Malli vaatisikin tarkempaa jatkoselvitystä.”

”Mallin ei myöskään sellaisenaan katsottu kannustavan kohdistamaan kuntoutusresursseja nopeaan, suunnitelmalliseen ja kustannusvaikuttavaan kuntoutumiseen. Kielteisenä seurauksena nähtiin riski resurssien siirtymisestä hyvinvointialueen sisällä muuhun työhön.”

Vaihtoehdosta 3 (Kelan vaativa kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapiat lakkautetaan – ja niiden järjestämävastuu siirretään hyvinvointialueille) todettiin muun muassa seuraavaa:

”Jos päädyttäisiin sääntelyratkaisuun, jolla ei jatkossa turvattaisi vaativaa lääkinällistä kuntoutusta tai kuntoutuspsykoterapiaa subjektiivisina oikeuksina,

olisi välttömänä seurauksena kohderyhmiin kuuluviin henkilöiden vähäisempi jälkikäteisen oikeusturvan taso. Lisäksi heidän oikeutensa kuntoutukseen ei olisi jatkossa vastaavalla tavalla lailla turvattua.”

”Oikeuksien lakkauttaminen sisältää – – korostuneen riskin siitä, että henkilöt jäisivät tosiasiaassa vaille tarvitsemaansa palvelua.”

”Perustuslain 22 § rajoittaa julkisen vallan mahdollisuuksia heikentää yksilön oikeusturvan tasoa. Kelan tekemät päätökset kuntoutuspsykoterapiasta ja vaativasta lääkinällisestä kuntoutuksesta ovat muutoksenhakukelpoisia hallintopäätöksiä. Kantelu- ja mistutusmenettelyjen ei ole katsottu olevan vastaavan tasoisia oikeusturvakeinoja.”

”Oikeusturvaan liittyy myös palveluiden saatavuuden näkökulmia. Mikäli Kelan vaativa lääkinällinen kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapia siirrettäisiin hyvinvointialueen vastuulle, tulisi hyvinvointialueen turvata palveluiden saatavuus saumattomasti.”

”Tulevien hyvinvointialueiden rahoitus olisi yleiskatteellista, mikä tarkoittaa sitä, että tiettyihin palveluihin ei olisi tämänhetkisen esityksen mukaan mahdollista korvamerkitä rahoitusta.”

”Erityisesti mielenterveyspalveluiden osalta nähtiin peruspalveluiden kehittämisen vaativan resursseja lähivuosina ja vastuun ottaminen Kelan kuntoutuspsykoterapiasta koettiin haasteellisena.”

”Lisäksi esiin nostettiin Kelan kuntoutuksen suunnittelijoiden ammattitaito, jota ovat voineet hyödyntää palveluiden tuottajat ja kunnat. Tämän osaamisen hankkiminen ja siirtymän varmistaminen toisaalle vaatisi aikaa.”

Sosiaali- ja terveysministeriön virkamieselvityksestä annetut lausunnot

Selvityksestä annettiin 31.8.2021 mennessä 68 lausuntoa. Koska lausuntoja oli paljon, niissä oli osin erilaisia näkemyksiä eri vaihtoehtojen vaikutuksista. Merkittävä osa lausunnoista puolsi Kelan kuntoutuspsykoterapioiden säilyttämistä ja kehittämistä. Seuraavassa ydinkohtia eräiden Kelan kuntoutuspsykoterapiat

hyvin tuntevien asiantuntijaorganisaatioiden lausunnoista.

* EFPP Suomen verkosto

"EFPP (The European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy) Suomen kansallinen verkosto ry puoltaa 1. vaihtoehtoa: Nykytila, jossa Kela järjestää vaativan lääkinällisen kuntoutuksen ja korvaa kuntoutuspsykoterapian, säilyy ennallaan."

"Tarvitsemme edelleen kaikki olemassa olevat järjestäjät psykoterapiapalveluissa:

1. Kelan korvaaman kuntoutuspsykoterapian ja Kelan järjestämän Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaisen vaativan lääkinällisen kuntoutuksen,
2. terveydenhuoltolaissa säädetyn kuntien järjestämän psykoterapian osana sairaanhoitoa ja kuntoutuspsykoterapian siltä osin kuin se ei kuulu Kelalle ja
3. työterveyshuollon ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tarjoaman psykoterapian. Psykoterapiapalveluiden tulee täydentää toisiaan ja niitä tulee kehittää."

"Kelan kuntoutuksen lakkauttaminen lopettaisi kansalaisten subjektiivisen oikeuden psykoterapiaan."

"EFPP Suomen arvion mukaan Kelan tukeman kuntoutuspsykoterapian lakkauttaminen johtaisi mielenterveydellisistä syistä johtuvien työkyvyttömyyseläkkeiden jyrkkään nousuun."

"EFPP Suomi esittää, että ratkaisuna tulisi arvioida myös Kelan kuntoutuspsykoterapian kuntoutusetuuden nostamista reaali-hinnan tasolle kaikissa psykoterapiamuodoissa."

"Koska eläikeikärajat ovat nousseet, järjestelmää tulisi myös kehittää siten, että Kelan kuntoutuspsykoterapiapalveluiden yläikärajaa nostetaan."

"Myös alle 16-vuotiaat tulee saada Kelan kuntoutuspsykoterapian piiriin."

* Kela

"Kelan kuntoutuslaki varmistaa, että asiakkaat saavat kuntoutusta silloin, kun se on perustellusti tarpeen. Jos kuntoutuksen rahoitus pohjautuisi yleiskatteel-

liseen määrärahaan, toisi se huomattavaa epävarmuutta asiakkaan kuntoutuksen järjestämiseen ja voi asettaa asiakkaat eriarvoiseen asemaan."

"Kelan kuntoutuslaissa on säädetty järjestämisvelvollisuus vaativaa lääkinällistä kuntoutusta ja kuntoutuspsykoterapiaa koskien. Jos näiden asiakasryhmien oikeutta kuntoutukseen ei jatkossa turvattaisi subjektiivisina oikeuksina, se heikentäisi kyseessä olevien asiakkaiden oikeuksia ja etuuksia sekä jälkikäteisen oikeusturvan tasoa. Kelan yhtenäinen, valtakunnallisesti ohjattu etuus-oikeuden arviointi asiakkaan muutoksenhaku-oikeuden kanssa turvaa asiakkaille yhdenvertaisen oikeuden kuntoutukseen."

"Monikanavarahoituksen purkamisen osalta tulisi odottaa, että hyvinvointialueet ovat toiminnan käynnistymisen jälkeen vakiinnuttaneet toimintansa ja käytännössä pystytään näkemään sote-uudistuksen vaikutukset."

* Suomen Psykiatriyhdistys

"Psykiatriyhdistyksen näkemyksen mukaan tässä vaiheessa vaihtoehto 1., jossa nykytila säilyy ennallaan, on kannatettavin, koska suunnitellulla aikataululla ja kerralla kokonaan toiseen järjestelmään muuttaminen johtaisi hyvin todennäköisesti huomattaviin vaikeuksiin tarvittavien terapioiden ja palveluntuottajien järjestämiseksi."

* Suomen Psykologiliitto

"Psykologiliitto ei kannata monikanavarahoituksen purkamista, varsinkaan kuntoutuspsykoterapian osalta, mutta kannattaa järjestelmän kehittämistä siten, että korvausten piirissä olevia palveluita arvioidaan ja kehitetään sekä korvauksen määrän, että korvattavien palvelujen osalta."

"Koska mielenterveysongelmat ovat merkittävä terveydellinen ongelma, tarvitsemme sekä toimivat mielenterveyspalvelut hyvinvointialueilla että tuloksellisen ja toimivan valtakunnallisen opiskelu- ja työkyvyn varmistavan kuntoutuspsykoterapian."

* Therapie-säätiö

"Kelan kuntoutuspsykoterapiajärjestelmä tulee säilyt-

tää ja sitä tulee myös kehittää. Kelan korvaustasoa tulisi nostaa, joka poistaisi eriarvoisuutta.”

”Kelan kuntoutuspsykoterapioiden rinnalla tulisi kehittää matalan kynnyksen interventioita. Tarvitsemme molempia. Nämä täydentävät toisiaan.”

”Käsityksemme mukaan lyhyet interventiot eivät riitä hoitamaan mm. ihmisten toistuvaa masennusta tai esim. persoonallisuushäiriöitä, vaan siihen tarvitaan pitkäaikaista kuntoutuspsykoterapiaa, vankkaa asiantuntemusta ja kokemusta.”

Myös työmarkkinajärjestöjen lausunnoissa oli vahvana viestinä Kelan kuntoutuspsykoterapian säilyttämisen ja kehittämisen tarve. Työmarkkinajärjestöjen jäsenet maksavat sosiaaliturvamaksuina 33 prosenttia Kelan kuntoutuksen rahoituksesta. Seuraavassa ydinkohtia eräiden työmarkkinajärjestöjen lausunnoista.

* Akava

”Akava nostaa esiin yhdenvertaisen, pitkäkestoisen työ- ja opiskelukykyä palauttavan psykoterapiakuntoutuksen rahoituksen ja yhdenvertaisen saatavuuden. Mielenterveysongelmat ovat merkittävä terveydellinen ja työ- ja opiskelukykyä heikentävä ongelma.”

”Nyky mallissa Kela on asiantuntemuksensa ja koko maan kattavalla järjestelmällä taannut yhdenvertaisen mahdollisuuden saada kuntoutuspsykoterapiaa koko Suomessa.”

”Kelan kuntoutuspsykoterapia tulee säilyttää ja sitä tulee kehittää hyvinvointialueiden psykoterapiapalvelujen rinnalla. Lähtökohtana tulisi olla rinnakkaisten, toisiaan tukevien järjestelmien kehittäminen, mikä turvaa palvelujen saatavuuden ja yhdenvertaisuuden alueellisesti.”

* SAK

”Työkyyden tukeminen ja työurien pidentäminen edellyttävät monipuolisia, monialaisia kuntoutuspalveluja ja riittävää resurssointia niihin. Hyvinvointialueiden yleiskatteellisesta rahoituksesta kuntoutukseen ohjautuisi todennäköisesti vain pieni osa nykyisistä resursseista.”

”Yli puolet Kelan kuntoutusasiakkaista tarvitsee palveluja mielenterveyssyistä. Kuntoutuspalvelujen poistaminen Kelan järjestämisvastuulta kurittaisi erityisen kipeästi kuntoutuspsykoterapiaa tarvitsevia asiakkaita ja vaarantaisi heidän työ- ja opiskelukykynsä.”

”Varsinkin nuorten aikuisten työ- ja opiskelukyvyn turvaamiseksi tarvitaan terapiapalveluja. Mielenterveysongelmat ja niiden hoitoon tarkoitettujen palvelujen tarve on kasvanut koronapandemian aikana. On realistia, että hyvinvointialueiden yleisestä rahoituksesta ohjautuisi mielenterveyspalveluihin vain pieni osuus palvelujen nykyisestä resurssoinnista.”

* Elinkeinoelämän keskusliitto EK

”EK katsoo, että oikea aika kuntoutuksen järjestämisen ja rahoitusvastuiden tarkastelulle on kuntoutuskomitean ehdotuksen mukaisesti aikaisintaan vuonna 2025.”

Mitä jatkossa?

Kelan vaativa kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapiat jatkuvat, mikäli eduskunta ei päättä muuttaa sairausvakuutuslakia siten, että Kelan kuntoutuksen rahoitusta koskevat pykälät poistettaisiin laista. Eduskunta joutuu myös harkitsemaan, pitääkö se järkevänä poistaa vaativa kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapiat Kelan kuntoutusta koskevasta laista, kun vastaavan kuntoutuksen järjestämisestä hyvinvointialueiden toimesta ei ole kokemusta.

Hallitus ei ole vielä antanut mitään esitystä koskien kyseisten lakien muuttamista näiltä osin. Se on asettanut parlamentaarisen työryhmän pohtimaan asiaa syksyn 2021 aikana. Hallitus on ohjelmassaan ilmaissut, että se noudattaa vuonna 2017 mietintönsä antaneen kuntoutuskomitean linjauksia kuntoutuksen tulleisuuden järjestämisen osalta.

Kuntoutuskomitean johtopäätös oli, että Kelan vaativa kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapiat jatkavat nykylainsäädännön pohjalta, kunnes aikaisintaan vuonna 2025 on mahdollista sosiaali- ja terveysministeriön johdolla arvioida, onko maakunnilla/hyvinvointialueilla kykyä ja resursseja järjestää vastaavaa kuntoutusta.

Kelan kuntoutuspalvelut jatkuvat ja kehittyvät, jos eduskunta ei päätä niiden lakkauttamisesta muuttamalla lainsäädäntöä näiltä osin varsin radikaalisti. Eduskunta ei yleensä muuta lakeja, jos hallitus ei tee lainsäädännön muuttamisesta niin perusteltua esitystä, että eduskunnan enemmistö pitää hallituksen ehdotusta hyvänä ja järkevänä.

Nyt ollaan tilanteessa, jossa ratkaisuehdotuksia pohditaan sosiaali- ja terveysministeriössä ja kaikkien puolueiden kansanedustajista koostuvassa parlamentaarisisessa työryhmässä. Kelan kuntoutuksen ja kuntoutuspsykoterapian asiantuntijatahojen ja rahoitukseen osallistuvien työmarkkinajärjestöjen näkemykset tulee luonnollisesti ottaa vakavasti huomioon ratkaisuehdotusten pohdinnassa.

Keväällä 2021 EFPP Suomen verkoston ja psykoterapiayhteisöjen aktiivit ovat tavanneet sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekosen. Kesäkuussa 2021 sosiaali- ja terveysministeriksi nimitettyyn Hanna-Kaisa Sarkkiseen ja hänen erityisavustajiinsa on myös oltu yhteydessä. Myös eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan jäseniä eri puolueista on tavattu ja heille on lähetetty tietoa Kelan kuntoutuspsykoterapian hyödyistä ja säilyttämisen tarpeesta. Syyskuussa 2021 perustetun parlamentaarisen komitean jäseniin on oltu yhteydessä ja heitä on informoitu asiasta.

Tavoitteena on varmistaa psykoterapia-alan asiantuntijoiden suorat neuvottelukontaktit sekä ministeriön johdon että eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan jäsenten kanssa Kelan kuntoutuspsykoterapian säilyttämiseksi ja kehittämiseksi.

Kirjallisuutta

Kela (2021a). Kelan kuntoutustilasto 2020. Luettavissa osoitteessa <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021042011121>

Kela (2021b). Tilastotietokanta Kelasto. Kelan kuntoutuspalvelujen saajat ja kustannukset. Luettavissa osoitteessa http://raportit.kela.fi/ibi_apps/WFServlet?IBIF_ex=NIT099AL

Sosiaali- ja terveysministeriö (2021). Monikanavarahoituksen purkamista valmistelemaan parlamentaarinen työryhmä. Luettavissa osoitteessa <https://stm.fi/-/stm-monikanavarahoituksen-purkamista-valmistelemaan-parlamentaarinen-tyoryhma>